

UNIUREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIUREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Binecuvântarea bisericii din Elciu.

— Un popor mic și sărac, prin bunăînțelegere frățească și prin dragoste de celea sfinte, își ridică o biserică frumoasă, care e o mândrie nu numai safului lor, ci a ținutului întreg. —

19 Septembrie.

Elciul este o mică parohie în protopopiatul Dârgea din marginea Arhidiecezei. Satul este așezat într-o vălicică frumoasă, încunjurat de dealuri, parte împădurite, parte sterpe, de unde pădurile au fost pustiite de moșierii străini în timpurile mai vechi. Azi însă acești domni lacomi nu mai sunt, căci i-a măturat roata vremii, iar moșile lor au fost cumpărate de harnicii țărani români, cari sunt stăpâni azi pe brațele și pe munca lor.

Comuna Elciu n'are decât vre o 80 de fumuri, dar este locuită de oameni vrednici și iubitori de lucruri mărețe. Sunt creștini buni, toți uniți, cari ascultând de glasul părintelui lor sufletesc *Iulian Florian*, în vremea scurtă de un an și jumătate au pus umăr la umăr și, fără să cerșască mila nimănui, și-au ridicat o biserică mândră și frumoasă, care le face cinste nu numai lor, ci ținutului întreg. Creștinii din Elciu au adevărit vorba poetului care cântă:

*Unde-i unul nu-i putere
La nevoi și la durere;
Unde-s doi puterea crește
Și dușmanul nu sporește!*

Intr'o comună cu sute de fumuri, ba chiar și într'un oraș ar putea fi fală o asemenea biserică. Pot merge la Elciu poporeni din sate oricât de mari, să vadă ce poate face unirea, bunăînțelegerea între frați, credința adâncă și dragostea de lucrurile sfinte, și pot lua cea mai grăitoare pildă!

Bravii creștini din Elciu cu dor au dorit ca noul lăcaș dumnezeesc să fie sfințit prin rugăciunile înalt Prea Sfinției Sale marelui Păstor *Dr. Vasile Suciu dela Blaj*. Dar dorința lor fierbinte nu s'a putut împlini, căci bunul și de toți iubitul Arhieru Vasile a fost silit să-și curme gândul de-a merge la Elciu și să alerge la clinicile din Cluj, unde îl ducea o boală grea, ivită ca din senin. Fiii sufletești au înțeles marea piedecă și s'au mângâiat de nenorocul lor, fiind însă foarte îngrijorați de sănătatea Păstorului și rugându-se:

— Apără-ni-l și-l scutește Doamne de toată primejdia, ca iarăși, cât mai curând, să se poată întoarce la scaunul său, întreg, sănătos și întru zile îndelungate, lucrând, ziua și noaptea, pentru binele bisericii și al neamului!

Astfel stând împrejurările, biserică cea nouă din Elciu a fost binecuvântată prin Sfinția Sa Păr. canonic *Dr. Victor Macaveiu*, a-

vând alături pe Mult Onoratul protopop *Demetriu Mureșan din Chechiș*, pe Onorații preoți din Cristur, Panticeu și Gălgău, pe Prea Onor. *Ioan Mureșanu din Lona*, *David Deac din Gherla*, *Teodor Cherebețiu din Șomcutul mic*, Păr. *Vasile Modi din Șimleul Silvaniei*, *Felti din Păcleșa*, *Marțian din Dobâca* și alții al căror nume îmi scapă, având și doi clerici ca lectori.

Sâmbătă seara în 18 Septembrie s'a slujit vecernia cu litie, apoi cinstitul Paraclis al Născătoarei de Dumnezeu. După sfintele slujbe s'au făcut mărturisiri. A doua zi, Duminecă dimineața, s'a făcut sfințirea apei și încunjurarea noului Sion, apoi s'a început sfânta Liturghie pe care au slujit-o 10 preoți și 2 diaconi, în frunte cu reprezentantul Mitropoliei, Reverendisimul *Dr Victor Macaveiu*, care a rostit și predica de sărbătoare, îndemnând pe credincioși, în frumoase și înălțătoare cuvinte, să țină cu aceeași tărie la credința lor ca și până acum și ascultând de trimișii lui Dumnezeu, cari sunt preoții.

Prea Onoratul d. protopop tractual a laudat zelul credincioșilor din Elciu pentru casa lui Dumnezeu și le-a mulțumit în numele Arhierului pentru jertfele pe cari le-au adus spre mărirea și pompa sfântului lăcaș. Poporul s'a depărtat mângâiat la ale sale, fericit că a putut săvârși o faptă atât de frumoasă și de mult grăitoare. Cei cari au ostenit pentru biserică cea nouă din Elciu, pomeniți vor fi din neam în neam, de nepoții și strănepoții lor, cari vor preamări pe Dumnezeu într'un Sion atât de pompos.

După slujbele celea sfinte Onor. Părinte *Florian* a invitat la masa sa peste 80 de persoane, iar creștinii satelor din jur au fost ospătați frățește de credincioșii din Elciu, cari au întins masă bogată la fiecare casă.

Binecuvântarea bisericii din Elciu va rămânea multă vreme în amintirea celor ce au avut norocire s'o vadă și s'o trăiască!

Gherlanul.

Un vapor în care încap 18.000 călători. În Anglia a fost pornit pe ape vaporul „*Alcantara*”, greu de 22.000 tone. E cel mai mare vapor din câte s'au făcut până acum în Anglia. Are o lungime de 650 picioare și 78 picioare lățime. Adâncimea e de 45 picioare. În acest vapor încap 18.000 călători.

Ce e mai nou în politică?

Fuziunea s'a hotărît.

Partidul Național și cel Țărănesc se contopesc într'un singur partid sub conducerea d-lui MANIU.

S'a vorbit și s'a scris mult în vremea din urmă despre înțelegerea ce se pregătea între Partidul Național de sub conducerea dlor Maniu și Iorga, și între Partidul Țărănesc al dlui Mihalache. Contopirea acestor două mari partide se pregătește de ani de zile, dar în calea ei s'au pus, până în timpul din urmă, o mulțime de piedici. În cursul verii s'au găsit chiar și în Partidul Național unii cari n'o voiau, ci erau de părerea că d. Maniu ar face mai bine să se îndrepte spre Liberali, cu cari ar putea veni la putere în curând și pentru lungă vreme.

Veștile din vară.

Ne aducem aminte, câte vești-povești nu s'au făcut în jurul întâlnirilor dela Sovata, unde câțiva fruntași mai tineri din Partidul Național au avut sfaturi cu d. Tătărescu dela Liberali, în vederea unei înțelegeri. Acelea sfaturi au făcut multă valvă și se credea că ele vor turbura înțelegerea de până acum din Partidul Național. Semnele arătau că unii dintre Naționali trag spre Liberali, alții spre fuziune cu Țărăniștii.

În aceeași vreme și la Țărăniști tot cam așa stăteau lucrurile. Dl Mihalache dorea să dea mâna cu d. Maniu, iar doctorul Lupu ba.

Se apropia toamna și fuziunea național-țărănistă era tot nelămurită. Se face, nu se face? Asta era întrebarea care răsuna pretutindeni și la prietinii și la dușmanii Partidului Național:

— Ce face d. Maniu?

Dl Maniu știa ce face. Tăcea și plănua. Ori mai bine zis, pregătea cu mână sigură cecece chibzuise și hotărîse în gândul său de mult: *fuziunea cu Țărăniștii!*

Nu era taină, că d. Maniu nu voia să audă nicidecum de-o vâslire spre Liberali, ci ținea morțiș: cu Liberalii nu putem merge la nici o întâmplare, căci ar însemna să ne dăm legați în mâinile d-lui Ionel Brătianu, care ne-ar cătăni după obiceiul său! Potriveală nu putem avea decât cu Țărăniștii, cari sunt sărăcime ca și noi, dorind și ei binele celor mulți și năcăjiți. De-or vrea deci să vie cu noi, facem fu-

ziunea cu ei, dacă nu, rămânem singuri, precum am mai fost și tot mai bine o nimerim decât cu Liberalii.

Așa zicea d. Maniu între prietini săi politici și în acest fel pregătea d-sa lucrurile.

Sfatul dela Brașov.

Ca să se rupă odată treaba și să se aleagă unul din zăr, d. Maniu a chemat pe Sâmbătă în 25 Septembrie un sfat mai restrâns la Brașov, la care au fost chemați membrii comitetului executiv, parlamentarii și președinții organizațiilor județene din Ardeal (adică comiteții, deputații și senatorii, dimpreună cu conducătorii de prin județe ai Partidului Național). La acest sfat erau de față și cei cari avuseră povești cu Liberalii. Lucrurile și desbaterile au mers totuși atât de neted, încât după cuvântările d-lor Maniu și Vaida nici cea mai mică deosebire de vederi n'a mai rămas între conducătorii și fruntașii partidului. Toți s'au alipit de d. Maniu, și au plecat cu același gând spre București, încă atunci seara, ca a doua zi, Duminică în 26 Septembrie, să aibă sfat și cu fruntașii din vechiul regat ai Partidului Național, în așa zisa ședință a delegației permanente.

Fuziunea făcută.

La ședința de Duminică dela București au fost de față d-ii Iuliu Maniu, Nicolae Iorga, Alex. Vaida-Voevod, Argetoianu, Ștefan C. Pop, Ioanițescu, Angelescu, Antonescu, Bocu Sever, Bogos, Batzaria, Cănanău, Caranfil, Cihodariu, Clinciu, Dr. Ioan Coltor, Dr. Aurel Dobrescu, Voicu Nițescu, Pelivan, Sever Dan, Filipescu, Dr. Valer Moldovan și alții.

Au vorbit d. Maniu, Iorga, Argetoianu, Pelivan, Emil Antonescu, Ioanițescu și Dr. Valer Moldovan.

Di Iorga a fost de părerea că despre fuziune nu poate judeca decât adunarea cea mare a partidului, adică congresul. I-a răspuns d. Maniu, care a cetit scri-

soarea d-lui Mihalache, în care se propune fuziunea celor două partide, Național și Țărănesc.

Toți fruntașii cari erau de față, în afară de prietini politici ai d-lui Iorga cari mai cereau o amânare, au fost pentru fuziune. Punându-se fuziunea la vot, ea a fost votată cu mare însuflețire.

În aceeași zi și Țărăniștii au votat fuziunea.

În vremea când Naționali țineau sfat în casa lor din Calea Victoriei, Comitetul executiv al Țărăniștilor încă era adunat în același scop la Clubul lor. Și aici toți fruntașii au votat pentru fuziune, afară de doctorul Lupu, care a dat vot contra.

Astfel și Țărăniștii au primit cu mare însuflețire fuziunea cu Partidul Național.

Deci fuziunea, contopirea deplină a celor două partide este azi un fapt împlinit. Urmează ca ea să fie proclamată și în adunările celea mari, cari sunt chemate la București pe ziua de 10 Octombrie.

Partidul cel nou se va numi: *Partidul Național-țărănesc* și va avea ca președinte pe d. Iuliu Maniu, președintele de până acum al Partidului Național. La conducere, lângă d. Maniu, vor fi 4 vicepreședinți, 2 dela Naționali și 2 dela Țărăniști. Comitetul se va alcătui din 70 de membrii, dintre cari 20 vor avea conducerea cea mai înaltă.

În vechiul regat, toate organizațiile noului partid vor fi conduse de Țărăniști, în Ardeal de Naționali precum și în Bucovina, în fruntea căreia va fi pus ca conducător de partid d. Vaida-Voevod. În Basarabia conducător vor numi Țărăniștii.

Câtă rapiță se seamănă la un pogon. Dacă rapița e cu bobul mare se seamănă 20 litri la hectar. Din rapița cu bobul mic se seamănă 15 litri la hectar. Pe un pogon (o jumătate de hectar) se seamănă jumătate din cantitățile acestea.

Evanghelia Duminicii.

Duminica a treia după înălțarea sf. Cruci (10 Octombrie), Luca 7, 11-16.

În vremea aceea mergea Isus într-o cetate, care se cheamă Naim, și cu dânsul mergeau și ucenicii lui mulți și popor mult.

După ce a vindecat Isus în Capernaum pe sluga sutașului, a plecat de acolo spre miazăzi, până aproape de cetatea Naim, care se afla în Galileia, pe coasta cea de câtră miază noapte a muntelui Ermonului celui mic, nu departe de Nazaret. Și cu dânsul mergeau și ucenicii lui mulți și popor mult, semn, că multă lume îi cunoștea deja și că dintre aceștia erau mulți, cari se legară de el cu trup cu suflet, și-i deveniră învățăcei.

Iară dacă s'a apropiat de porțile cetății, iată scoteau pe un mort, fiu unul născut al maicii lui, și aceea era văduvă, și popor mult din cetate era cu dânsa.

Și pe atunci era lege, ca și acuma, ca cimitirul să nu fie în oraș, pentru că nu este lucru sănătos acesta. Astfel s'a întâmplat că tocmai pe când se apropia Isus de porțile cetății Naim, scoteau din cetate pe un mort, fiu unul născut al maicii lui. Își poate închipui oricine că ce jale mare trebuia să fie, mai cu seamă că biata femeie mai era și văduvă. Chiar de aceea toată lumea o compătimea și cei mai mulți locuitorii ai cetății țineau să o mângâie, barămi prin ființa lor de față. Priveliștea era cât se poate de tristă. Nu era ochiu să nu plângă, dar mai tare plângea biata văduvă, care acuma își petrecea la mormânt pe unicul ei sprijin.

Și văzându-o Domnul i s'a făcut milă de ea, și i-a zis: „Nu plânge”

Foia „UNIRII POPORULUI“

De pe Secaș.

— Strigături și cântece. —

Nici o boală nu-i mai grea
Ca vara cu sete rea;
Nici o boală nu-i ușoară
Ca sara la umbrișoară!

Bine-i stă lelii gătată
Cu haine nouă din șatră
Dar mai bine i-ar șede
Decumva le-ar face eal!

Mă dusăi la mândra mea
Ș'o găsăi cu ia rea;
Cea mai bună și-o cărpea...

Fetele din satu nost
Tot umblă după frumos,
Dar frumosul nu-i de ele
Că-i în târg la rumenele.

Fata ce se rumenește
Ia-o drace ș'o trânteste,
Rumenele d'un pătac
La lelița pe turiacl!

Trage mândră la năcaz
Că și eu destul am tras

Ș'oi mai trage cât am tras
Și de tine nu mă las.

La ce maică m'ai lăsat
Așa tinăr și sărac,
De sărac slugă mă bag
Stăpânii sâmbria-mi trag.

Femeia cea păcătoasă

poveste scrisă după danezește de Liza Tetzner, tradusă de Prof. Iuliu Maior.

A fost odată o fată foarte săracă. Ea a avut marea fericire de a se mărita foarte bine, pentru că și-a căpătat de bărbat un om de seamă, din oameni și putred de bogat. Și se iubeau unii pe alții din tot sufletul. Ea era foarte fericită. Dar avea o grijă mare, care o chinuia și ziua și noaptea. Ii era groază nu cumva să aibă copii. Alte femei se bucură dacă le dă Dumnezeu copii, ea însă nu știa, cum și ce să facă, numai ca să nu aibă vreunul.

Într-o zi s'a dus la o vrăjitoare din satul vecin și a întrebat-o, ce să facă ca să nu aibă copii. „Ei”, zise bătrâna și surise viclean, „las' că te învăț eu”. Și-i dădu șapte pietri, căci atâția copii era să aibă, și o sfătui să le arunce în fântână, că atunci nu va avea copii. Femeia i-a mulțumit vrăjitoarei pentru sfat, i-a plătit boerește și apoi a făcut cum a zis vrăjitoarea. Și de atunci se simțea și mai fericită,

pentru că nu mai trebuia să se teamă că va avea copii.

După câteva zile bărbatul cu nevastă-sase plimba prin țintirim, și era lună plină. Povestind ei unul cu altul, bărbatul a băgat de seamă, că soția sa n'are umbră. Indată o întrebă, ce rău a putut face, că n'are cecece nu-i lipsește nici unui creștin, adică umbră. Trebuie că va fi făcut vreun păcat mare, pentru că a părăsit-o până și umbra. Ea se făcu că nu știe nimica. Dar bărbatul o luă tot mai aspru și o sfătui să-i spuie adevărul. Ea însă îi răspunse: „Cu știrea mea n'am făcut nici un păcat”. La urmă începu să se joare în toată forma că nu se simțeste vinovată cu nimica. Pe când sosiră acasă, bărbatul așa era de mănios pentru tăgăda ei, încât dădu cu pumnul în masa de piatră ce era în curte și strigă: „Darul lui Dumnezeu așa este de departe de tine, pe cât e de cu neputință, ca din această masă de piatră să răsară un trandafir”.

Apoi îi dădu drumul, și porunci servitorilor, să nu o mai lase peste pragul ușii sale.

Ea își adună vechile haine, cu cari venise la bărbatu-so, și se duse în lume, ca să-și câștige iarăși darul lui Dumnezeu pe care-l perduse.

Și s'a dus departe, foarte departe. Și a întrebat pretutindenea, cum și-ar putea câștiga iarăși darul pierdut. Se duse dela preot la preot, dar nici unul nu i-a putut ajuta. În sfârșit a ajuns la un preot, care rămase foarte îngândurat când îi istorisi ca toate. Apoi zise:

Aici se vede inima cea bună și milostivă a Domnului. Văzând atâta jale, atâta plâns și amar, i-s'a făcut milă de ea și i-a zis „Nu plânge!” Până aici nu este nimic neobișnuit. Că doară cuvintele: „Nu plânge!” câți unoscuiți nu i-le vor fi spus. Ceeace nu numai neobișnuit, ci chiar de mirare, și o minune mare, cum nu se prea întâmplă în lume, urmează de acum.

Și mergând, s'a atins de pat (iar ceice-l duceau au stătu) și a zis „Tânărule fie-ți zic scoală!” Și a șezut mortul, și a început a grăi, și l-a dat pe dânsul mamei lui.

Isus însă nu se îndestulește cu o mângâiere pe care biata văduvă o mai auzise și dela alții. Ci mergând s'a atins de pat. La jidovi adevă nu-i înmormântau pe oameni ca la noi, în sicriu, ci, după ce îi învăluiau într'un giolgiu, îi așezau pe o targă în formă de pat și-i duceau la mormânt. Când au văzut purtătorii mortului că Isus se apropie de ei, cu pași hotărâți, au stat, iară el a zis: „Tânărule, fie-ți zic scoală!” Că ce mirare îi va fi cuprins pe toți, auzind cuvintele acestea, nu ne spune sfântul evanghelist. Cu atât mai simplu ne istorisește însă ceeace s'a întâmplat după cuvintele acestea. Și anume că mortul s'a sculat, a șezut, și a început a grăi. Iară atunci Isus l-a dat pe dânsul mamei lui. Acuma, abia acum înțelegem ce deosebire mare este între mângâierea celorlalți oameni și între mângâierea lui Isus. Și noi mângăiem dar numai cu vorba, Isus a mângăiat-o și cu fapta, dându-i înapoi pe fiul cel mort, ca biata mamă văduvă să nu rămână fără sprijin și fără ajutor în lume.

Bineînțeles, că o minune așa de mare n'a putut rămânea fără efect, chiar de aceea veniți să-l urmărim pe sfântul evanghelist Luca până în capăt:

Și a cuprins frică pe toți, și măriașii pe Dumnezeu, zicând: „Proroc mare s'a sculat întru noi, și a cercetat Dumnezeu pe oamenii săi”.

Să-și închipue oricine, ce ar face el însuși într'un astfel de caz. Nu i-ar veni să creadă. Iar când ar vedea pe mort ridicându-se și șezând, nu știu zău eu, cine ar mai rămânea în

jur. Nu e mirare deci, că și pe jeltorii de atunci i-a cuprins frică mare. Ei însă au mai făcut ceva, ceeace n'ar face pare-mi-se oamenii de astăzi: au mărit pe Dumnezeu și au recunoscut, că proroc mare s'a sculat întru ei și că a cercetat Dumnezeu pe oameni săi.

Deosebirea dintre prorocii ceilalți și dintre Isus era, că cu toate că și Ilie și Elisie au înviat morți, ei însă îl rugau pe Dumnezeu, ca să întoarcă sufletul în trup, pe când Isus poruncește el însuși, iară mortul să supune. Sufletul despărțit de trup se întoarce, își preia locul, mortul începe a simți ceva căldură în trup, își deschide ochii, se vede iarăși trăind, se ridică, șade, grăiește și în sfârșit se ridică de tot, merge la mamă înmormântată, o îmbrățișează, o sărută, o prinde de braț, și o duce acasă.

* * *

Mila aceasta mare a Domnului nostru Isus Hristos dă într'adevăr de gândit. Așadară el este peste măsură de milostiv. El nu poate trece pe lângă o mamă văduvă năcăjită, fără să o ajute. Și n'o mângăie numai cu vorba, ci și cu fapta, îi redă pe unicul ei odor, pe sprijinul și ajutorul bătrânețelor. Și aceasta o face neîmpintinat de nime, numai din milă.

Noi oare învățat-am ceva din această sfântă evanghelie? Suntem oare și noi miloși? Fire-am oare și noi în stare, se facem, așa, numai din bun senin, o faptă bună oarecare? Iată așadară, ce trebuie să învățăm din sfânta evanghelle de astăzi!

Și dela ceice încunjurau mortul putem învăța însă ceva. Ei îndată ce au văzut minunea, au și mărit pe Dumnezeu, zicând: „Proroc mare s'a sculat întru noi, și a cercetat Dumnezeu pe oamenii săi” Noi însă dacă vedem că face vreun consătean de al nostru ceva bine, ceva minunat, îl pizmum și batjocorim, adevărind zisa sfintei Scripturi: „Nici un proroc nu este bine primit în patria sa. Pe când ar trebui să facem tocmai dinpotrivă, și să fim mândri, că ni-a dat Dumnezeu un astfel de om.

IULIU MAIOR.

„Este un mijloc, dar acela e foarte greu, din cale afară de greu”.

„O”, zise ea, „fac eu orișice, numai să pot câștiga iarăși darul lui Dumnezeu, pe care l-am pierdut”.

Atunci i-a dat în mână o evanghelie și a condus-o în biserică, înaintea altarului. Și i-a poruncit să șadă toată noaptea pe scaunul dinaintea altarului, și nu cumva să lase din mâni evanghelia, orice s'ar întâmpla, până nu va veni il însuși dimineața și-i va lua-o din mână. Atunci se va mântui. Ii mai dete apoi încă odată mâna și se duse.

Noaptea a sosit. Femeia ținea evanghelia strânsă la piept. Și iată, că din toate părțile o năpădiră tot felul de ființe, cari fluerau, răcneau și scupau spre ea. Toate aceste ființe sămănu cu preotul, și voiau să-i ia cu puterea evanghelia din mână. Dar ea o ținea strâns la piept. Apoi veni rădă cei șapte copii nenăscuți ai ei. Mai întâi trei fetițe și apoi patru feciorași. Ei îi arătară că ce oameni minunați s'ar fi ales din ei și ce fericiți ar fi fost, dacă s'ar fi putut naște și dacă ar trăi. Apoi scupară după ea, fiecare, rând pe rând. Și tot alte și alte ființe, cari de cari mai înfricoșate, răsăriră din biserică altfel liniștită. Și toate acestea jucau împrejurul copiilor, scupau după ea și voiau să-i răpească evanghelia din mâni. Ea însă o ținea strâns la piept.

Când veni preotul în dimineața următoare biata nenorocită era aproape leșinată. El îi luă cartea, o prinse de mână și se duse cu ea în

țințirim. „Acuma poți merge la bărbatul tău, că ești mântuită. Dar grăbește-te, pentru că nu mai ai de trăit decât numai încă ziua aceasta”.

Și ea porni, departe departe, coti în dreapta, coti în stânga, și seara ajunse în sfârșit la bărbatul ei. Dar nimenea nu voia să o lase înăuntru. Atâta se rugă și așa se arăta de obosită, încât în sfârșit i-au dat voie, să se culee într'un colț, lângă cuptor, dar dimineața avea să se facă nevăzută, nu cumva s'o găsească bărbatul.

Când se trezi bărbatul în dimineața următoare, văzu, că din masa de piatră în care dăduse el atunci cu pumnul, a răsărit un trandafir roșu.

Atunci îl cuprinse un presimț neașteptat. El știa că i-s'a întors acasă femeia și că în sfârșit și-a recâștigat darul lui Dumnezeu pe care l-a pierdut prin marele său păcat. Și a întrebat bărbatul pe servitori, nu cumva au slobozit pe cineva în casă? Ei tăgăduiau și nu voiau să-i spună adevărul. Atunci se apucă s'o caute pretutindeni, și o află în sfârșit după cuptor, dar ea era moartă. Atunci începu să se rușineze, își desbracă hainele, în semn de jale și porunci servitorilor, să le ardă. Ei însă erau de părerea, că e pagubă și păcat, să arunce în foc o haină așa de bună, și arseră în locul acelora altele mai vechi.

Seara îl aflară cu ochii holbați, secătuit de puteri, ca vai de capul lui. Era nebun și a murit și el nu peste mult.

La mănăstirea Moiseiului din Maramureș.

Sărbătoarea Nașterii Preacuratei Fecioare Maria a dat și în acest an, ca și în trecut loc de înălțare sufletească și izvor nou de credință credincioșilor imprăștiati dealungul Maramureșului, până dincolo de Tisa, în țara Cehului. Loc de peregrinaj și închinăciune, la care alcargă sufletele dornice de mântuire, mănăstirea Moiseiului, în anii din urmă a îmbrăcat haină de mai mare sărbătoare prin faptul, că Acela, care atât de mult caută să strângă în jurul Său și să imprăștie cuvântul Adevărului, Ilustritatea Sa, Episcopul dela Gherla, a venit și la picioarele Preacuratei Fecioare Maria dela Mănăstirea Moiseiului, înălțând frumoase rugăciuni, arătând calea care duce la mântuire.

Am luat parte și în trecut la praznicul ce se face în ziua Nașterii Preacuratei. Am alergat cu aceeaș dragoste și în acest an să ridic rugăciuni către a creștinilor Mijlocitoare, și înălțat cu sufletul, spun cele ce am văzut și auzit.

Drumul pietros pe Izvorul negru și cărarea înecată în părăie, te scoate la privescerea frumoasă din jurul mănăstirii. Mănăstirea Moiseiului este așezată la poalele muntelui Pietrosul, având la o parte Măgura îmbrăcată în brădet, iar de alta, în vale, satul răsărit Moiseiul. Sunt două clădiri, una veche, de peste 300 ani și alta nouă sfârșită în anul 1911. Vechea mănăstire e spre ruinare, pe când cea nouă nu poate cuprinde mulțimea credincioșilor, cari o cercetează.

Se adună aici, an de an, întreg Maramureșul, în amândoua sărbătorile Preacuratei Fecioare Maria. Până la întregirea țării noastre cu toate ținuturile locuite de Romani, Maramureșul era nedespărțit. Apa Tisei însă, atâzi face graniță între țara noastră și a Cehului. Cehul, însă, vecin bun și cu credință, dela unire în coace deschide granița și lasă, la praznicile Preacuratei dela mănăstirea Moiseiului, să ia parte și satele românești de peste Tisa, cari sunt sub stăpânirea lui.

În spre ziua Nașterii Preacuratei, de cu seara cărările dealurilor cari duc la mănăstire, sunt bătute de cinstitorii Preacuratei. Aici se adună coconășul nevinovat, purtat la sânul mamei, dogorât de arșița soarelui, până la moșneagul, care abia își poartă picioarele. Pe fețele tuturor vezi credința și cinstea mare către Maica Domnului.

Noaptea rece de toamnă prea de vreme îi unește pe toți în cântec de laudă către Preacurata:

O! Marie,
Cântăm ție,
O! Marie!

Și, somnul aducător de liniște și odihnă fuge spre alte plaiuri, alungat de acest cântec plin de credință.

În murmurul rugăciunilor și al laudelor, când soarele ascuns după „dealul lui Traian”, își aruncă cele dintâi raze pe vârful muntelui Pietrosul, călcăm și noi câți-va „ardeleni” în livada care încunjură mănăstirea. Versul „O! Marie!” e tot mai puternic, căci e înălțat din mai multe piepturi... Roiuri: tineret cu fete încununate, purtând prapori în frunte, conduși de cânte un cântăreț încunjură cântând casa Domnului și a Preacuratei, urmați de mulțimea credincioșilor, și e o întrecere de glasuri și cântece a satelor din văile Maramureșului.

Se apropie însă ceasul slujbei celei mari. Preoțime și popor încunjură cu dragoste fiiască și duc la altariul anume făcut în livada mănăstirii pe preabunul Episcop. Se începe slujba. Liniștea e deplină, inimile se unesc în rugăciune cu Păstorul mare. Iar când, după cetirea sf. Evanghelii, Preasfințitul Episcop predică, lacrimi de

mângâiere și credință se revârșă pe fețele multora.

Mâncând din nevoile și grijile ce apasă în cele sufletești Maramureșul, predica a fost mângâiere și îndemn la statornicia în credință. Credința e mare în Maramureșeni, dar durere, astăzi începe a fi otrăvită de mulți rău voitori de lege și neam. Pe lângă toate opintirile vrăjmașului tulburător de suflete în sufletul Maramureșului domnește tot mai mult tăria în credința cea adevărată.

O parte frumoasă a slujbei este ocupată cu sfințirea unui cleric, merit slujbei altarului. A fost un bun prietaj aceasta cunoștere a înălțării la treapta precotească, din partea celor cari sunt păstoriți în ale Domnului.

Slujba se sfârșește târziu, căci s'au împărțit cu sf. Taine multime mare de credincioși.

„Nobilii și credincioșii Maramureșeni”, cum i-a numit în predică Episcopul lor, sau întors dela mănăstirea Moiseiului la vetrele lor întăriți în suflet, îmbogățiți în credință, cu arme puternice și noi în contra uneltirilor vrăjmașilor și tulburătorilor de suflete, ducând celor rămași acasă, dragostea și binecuvântarea Arhierului bun...

Preotul Bichigean.

Descoperirea unui mare secret.

— Cum și pentru ce a murit fostul moștenitor de tron Rudolf al Austro-Ungariei —

O mare gazetă englezească descopere un mare secret, despre care vorbește acum lumea întreagă. Ducesa Elvira de Bourbon adevărată a declarat că ea era împreună cu fosta împărăteasă Elisabeta a Austro-Ungariei la Geneva înainte de a fi fost omorâtă de către anarhistul Lucheni, și că împărăteasa i-a spus, care este pricina adevărată a morții fiului său Rudolf.

Împăratul Francisc Iosif știa că fiul său face curte serioasă baronesei Vecera. Chiar de aceea și-a ținut de datorință a-i scrie fiului său și a-l face băgător de seamă că baronesa Vecera este chiar fiica sa din flori. Destăinirea aceasta așa de mult i-a zguduit pe cei doi îndrăgostiți, încă se hotărâra să moară împreună.

Auzind împăratul groaznică veste, a rugat pe ministrul curții să răspândească vestea, că fiul său ar fi fost omorât de baronesa Vecera, care-l temea. Iară zvonul acesta l-a răspândit anume din motivul, că altfel biserica nu îngăduia înmormântarea bisericească a fiului său. Ducesa Elvira de Bourbon susține sus și tare, că aceasta este adevărata pricină a morții lui Rudolf, și că până acum n'a putut-o spune, pentru că o lega jurământul dat împărătesei Elisabeta.

Producțiune teatrală în Valea-Sasului.

În ziua de 5 Septembrie a. c. a avut loc o frumoasă producțiune teatrală în comuna Valea-Sasului, cu un program ales și bine executat de tinerimea școlară.

Producțiunea a fost foarte bine reușită din toate punctele de vedere. Public a fost mult și din sat și din comunele vecine. În jocul rolurilor s'au distins următorii: eleva Veturia Bot din cl. V normală, apoi domnișoara Iacob Funar și Anghel Dan, absolvenți de Școala Normală din Blaj, elevul Augustin Colcer din cl. VI normală și țăranul N. Gatea.

Venitul curat de 2500 Lei, s'a dat bisericii din loc.

Laudă se cuvine tuturor, că Valea-Sasului deși este o comună așezată cam departe de vre-o cale ferată, sau de vre-un drum mai de „dai-Doamne”, totuși nu s'a lăsat mai pe jos ca alte comune mai bune.

Nu uităm a mulțumi și părintelui local On. domn N. Tufan precum și ficei sale, actuala învățătoare, dsoara Otilia, — pentru concursul dat. Unul din cei de față.

Cum stă lumea și țara?

Barbarie ungurească.

— Patru unguri pângăresc monumentul lui Mihai Viteazul dela Guruslău. —

Despre o faptă din cale afară de mârșavă avem durerea să dăm seama în gazeta de astăzi. Din scrisorile raportului nostru ați putut citi, că Asociațiunea a ridicat la Guruslău un frumos monument, întru amintirea biruinței lui Mihai Viteazul asupra ungarilor. Șoviniștii unguri n'au putut suferi acest monument acolo, drept aceea proprietarul ungar Valentin Domokos din Guruslău s'a hotărât să-l pângărească. El a plătit bani și beutură locuitorilor Etikes Balint, Kondor Geza și Balint Bela, ca să-l batjocorească

S'au dus deci toți la monument, și după ce l-au încunjurat de trei ori, au cântat imnul maghiar: „Isten áldd meg a magyart”, ceea ce se tâlmăcește pe românește: „Doamne, binecuvântă-i pe unguri”, apoi între injurături cocicești și hurașești au rupt coroana și tricolorul și le-au călcat în picioare.

Dar Dumnezeu așa a voit ca să nu rămână nedescoperiți acești pângăritori, pentru că nu departe de monument se afla din întâmplare un păstor, care a observat și văzut tot ce se întâmplase. Venind păstorul la fața locului, cu cuvinte cumpănite i-a făcut băgători de seamă, dar ungurii au început a-l bate și a-l batjocori.

Păstorul atunci a mers la jandarmerie și a făcut arătare. Jandarmii au venit numai decât și i-au deținut pe pângăritori, înaintându-i consiliului de război din Cluj, unde și vor primi pedeapsa binevrednică.

Dacă făceam noi pe vremea ungarilor o astfel de mârșavie, oare ce ni s'ar fi întâmplat?

Intre România și Italia.

Tratatul italo-român pricinuește mari nemulțămiri în țară. Toate partidele de opoziție împotriva lui.

Tratatul de prelinie și tovarășie, încheiat și iscălit zilele trecute între România și sora noastră Italia, a pricinuit mari nemulțămiri în întreaga țară, după ce a fost cunoscut cuprinsul lui.

Bărbații politici cei mai însemnați ai partidelor din opoziție mărturisesc pe față, că tratatul italo-român este o mare greșală politică a generalului Averescu. Ei cred, că nu se va găsi nici un bărbat politic român care să pecetluiască prin votul său consfințirea acestei tovarășii. Toți, până la unul, recunosc, că tratatul italo-român este cu mult mai prejos decât cel încheiat între Franța și România.

Tratatul franco-român asigură legături mai trainice și mai rodnice și consfințește hotarele de azi ale țării noastre, pe când cel italo-român, iscălit în săptămâna trecută de către generalul Averescu, cuprinde vorbe frumoase și făgăduieli de prelinie trainică între cele două țări surori, dar nu pomenește de loc de alipirea și recunoașterea Basarabiei. Nu suflă nici o vorbă despre Basarabia, deși toate celelalte puteri mari ne-au recunoscut oficios alipirea Basarabiei, singură sora noastră Italia încă mai stă pe gânduri.

Primministrul italian Musolini făgăduiește, că în răstimpul celor 10 ani — pe cât timp s'a făcut între cele două țări tratatul — are nădejde, că se va vota și

recunoașterea Basarabiei de către Italia. Dar deocamdată interesele Italiei sunt mai strâns legate de ale Rusiei bolșevice și, iscălit tratatul de alipirea Basarabiei la România, și-ar strica prelinia cu bolșevicii.

Așa stând lucrurile e firesc, că tratatul italo-român n'a fost întâmpinat cu bucurie în țară, ci a răscolit chiar valuri de nemulțămire împotriva guvernului care necoteste, într'un chip așa de umilitor, marile interese ale țării.

Urmările acestui mare act politic se vor vedea abia după întoarcerea generalului Averescu în țară.

România în „Societatea Națiunilor”.

În ședința dela 26 Septembrie a adunării generale a »Ligii Națiunilor« România a fost aleasă membră pe 3 ani în marele sfat al societății. Alegerea aceasta e un titlu de cinste și înaltă prețuire de care s'a învrednicit țara noastră în ochii străinătății, încât a ajuns prin vrednicia reprezentanților ei în sânul marelui sfat al »Ligii Națiunilor« să fie prețuită după adevărata ei vrednicie.

E un mare succes și o mare cinste pentru țara întreagă!

De prin celea țări străine.

Incă un oraș din America nimicit de furtună. O știre telegrafică din America vestește o nouă nenorocire. O furtună groaznică s'a deslăntuit Dumineca trecută asupra provinciei San Paolo, nimicind de tot orașul Itambo. Au pierit 200 de persoane și mii de oameni au rămas fără adăpost.

Mari furtuni și vremuri grele în Canada. Tot din America vine o altă știre, vestind un șir de nenorociri, cari s'ar fi abătut asupra mănăstirii ținut al Canadiei. Se spune, că o furtună sălbatică însoțită de zăpadă mare a pricinuit mari stricăciuni în Canada asupra sămănăturilor cari au fost nimicite, aproape peste tot locul.

Pagubele se urcă la peste 12 milioane de dolari.

Fasciștii din Ceho-Slovacia vreau puterea. O gazetă din Praga anunță, că Dumineca trecută fasciștii Ceho-slovaci au ținut o adunare în orașul Czernow. La întrunire au luat parte generalul Gajda, mai mulți ofițeri și fasciștii înarmați cari au făcut exerciții sub comanda generalului Gajda.

La această întrunire — spune gazeta — fasciștii și-au compus sfatul conducător. Ei sunt susținuți bănește de către proprietarii din împrejurimile Pragei și nizuiesc să cuprindă, cu forța armată, capitala spre a lua puterea.

Guvernul Ceho-slovac a luat întinse măsuri de apărare împotriva fasciștilor cari amenință țara cu primejdia unui război civil.

În China se dau lupte crâncene. Nici China din îndepărtatul răsărit nu se lasă mai pe jos, decât țările din bătrâna Europă. Neînțelegerile dintre generali cei mari și cu nume, continuă neîntrerupt de câțiva vreme. Ba, nu de mult primi-

sem știrea despre ciocniri sângeroase între armata națională și cea bolșevică, și chiar se prevestea un adevărat război civil. Acum mai nou războiul a început cu toată puterea și se dau lupte crâncene în întreg cuprinsul țării. Se spune, că armata bolșevică ar fi cuprins mai multe orașe naționale. Orașul Man-Khang a fost ocupat, dar după puțină vreme a fost din nou recucerit de către trupele naționale.

Anglia, care nu are de loc la inimă pe bolșevici, a dat poruncă flotei sale de război să plece toate vasele, cari se aflau la Malta și să se alăture flotei britanice din apele chineze. Dacă primejdia războiului se va mări, atunci flota engleză va sări cu toată puterea sa în ajutorul armatei naționale.

Vești din Blaj.

Producțiunea tinerilor meseriași.

Bravii meseriași și comercianți tineri din Blaj ne-au dat Sâmbătă seara, în 25 Septembrie, a doua producțiune teatrală în cursul acestei luni. Conducător au avut tot pe d. Grigore Tăutu, artist dela Teatrul Național din Craiova, ca și la producțiunea din 8 Septembrie. De astă dată tinerii meseriași au jucat piesa „O noapte furtunoasă” de Ion L. Caragiale. Rolurile au fost bine împărțite și jucate cu îndemănare. Minunat a fost în rolul său de căpitan în garda civica d. Traian Rusu, care a mai fost lăudat în această foaie, iar d. Vasile Sărăteanu tipograf, a stârnit un haz de nedescris în scena cu Coana Veta (dș. Elena Flueraș). Nu mai puțin reușit a fost și d. Ionel Popescu în rolul lui Rică. Publicul nu mai putea de răs, răsplătind la urmă cu furtunoase aplauze pe tinerii rolanși. Foarte bine au fost d-șoarele Aurelia Puia și Lenica Gruia în rolurile lui Spiridon și al Zifei, precum și d. Gh. Mărginean, care a jucat pe Chiriac.

A fost o seară foarte plăcută; publicul a a petrecut mult, și s'a depărtat deplin mulțumit dela frumoasa reprezentație, dorind să aibă, cât de des, asemenea prilejuri.

Știrile Săptămânii.

Au sosit școlarii.

Blajul bătrân este iarăși plin de viață și de șgomot. Logofeții plivaselor și ai slovelor au sosit, ca un roi de albine harnice în dricul verii. În jurul mândririi e o tabără întreagă de copilași cu fețe sănătoase, dintre cei mai mititei, cari au adus cu dânsii cămășuța albă a satelor și cingătoarea de lână, făcută de bunica. Printre aceștia forfotesc domnișorii mai răsăriți cu chișul strengăresc pe-o ureche, cari calcă încredători și mândri prin furnicarul neodihnit.

Târgul de cărți nu s'a părăsit încă și micii târgoveți își laudă „istoriile” și „matematicile” c'o îndrăzneală ispititoare.

— Cărți pentru primani, cine cumpără, domnilor? Bune și curate, poștiți domnilor! „Primani” sunt însă sfielnici peste măsură și se țin de haina părinților lor, ca niște pușori de găină rătăciți în ograda strădă.

Colea vine un „octavan” cu pasul rar și cu vorba așezată. Abia îi încap la subșoară bucoanele groase, pe cari vrea să le vândă. Logofeții mărunței îl privesc cu respect nemărginit și nu cutează nici să-i treacă pe dinainte.

Peste piață, de către gară, vin într'una preoți cu barbă neagră și fărani cuvioși, în urma cărora pășesc îngândurați alte roiuri de școlărei în haine de sărbătoare. Iar Lăcătuș Toader, hamalul atâtor rânduri de „dieci” și „știudenți” geme din greu sub povara lădișelor și a bagajelor.

Străzile Blajului și-au primit înfățișarea lor de veșnică tinereță, cum au fost de peste o sută cincizeci de ani încoace. Spre linia trenului, către Dealul Crucii, nizuiesc fetițele cu pălăriutele lor albe, spre „Institutul Recunoștinții”. Iar pe la gânde, pe „Sub Curte”, prin „Republică” și pe „Sub Hurughi”, vraisește mare. Se rânduiesc dulapurile pentru cărți, paturile și oalele pentru dieceii cari dau „cu săptămâna”.

Câmpia Libertății prinde și ea viață în curând. Ies școlarii la învățat și la joacă. Sar mingele de fotbal, ca granatele în război. Chiot și voie bună, cât ține malul Târnavelor și „Bercul”, până spre Tiur.

După trei zile de înscrieri și de ordonări de cortele, clopotul Catedralei chiamă la rugăciune spusă de școlari și de școlărițe. Se slujește „Invocarea Sfântului Spirit” și a doua zi începe munca stăruitoare și spornică în toate institutele de învățământ din „mica Romă” a neamului nostru.

Inalt Prea Sf. Sa Păr. Mitropolit VASILE se află greu bolnav în clinica din Cluj, unde a trebuit să se supună la o foarte grea operație, în ziua de 29 Septembrie, la ora 11 înainte de amiază. În jurul preaiubitului Arhiereu se găsesc Sfinții lor Păr. prepozit Iacob Popa și Păr. canonic Dr. Ambrosie Cheșianu și alți preoți și credincioși din Blaj. Doctorii și profesorii clinicelor își dau toată silința să ușureze suferințele Inaltului Păstor și să-i ajute vindecarea. O scrisoare a Consistorului din Blaj vestește tuturor preoților și credincioșilor arhidiecezei noastre această dureroasă întâmplare și rânduiește rugăciuni pentru însănătoșirea Inalt Preasfințitului Părinte. Indemnăm și noi pe cetitorii noștri să înalțe, împreună cu noi, rugăciuni ferbinți la tronul Atotputernicului Dumnezeu, ca bunul Păstor să-și redobândească sănătatea spre binele Bisericii și al Neamului.

S'a scufundat un vapor cu femei și copii. În golful Bengal un vapor care transporta 200 persoane, cea mai mare parte femei și copii, a fost surprins de furtună și s'a scufundat. Vaporul englez „Elepanta”, care se afla în apropiere, a încercat să-i scape pe cei ce erau în primejdie de moarte, dar n'au putut scăpa decât 26 persoane.

Papagal care ascultă și el radio. Radio este o mașinărie ciudată, care prinde și aduce vocea dela depărtări mari, asemenea telefonului, dară nu pe fir de sârmă, ci prin aier. Astăzi la orașe sunt foarte multe radio, ba până și la Blaj și-au făcut elevii astfel de radio, cu ajutorul cărora ascultă concertele de prin marile orașe ale lumii.

Un proprietar de radio scrie într'o gazetă că el are un papagal (pasăre care știe să grăiască câteva cuvinte, și care scoate la târguri țidulele de noroc) căreia îi place foarte mult să asculte la radio. Toată ziua ascultă muzica și se minunează. Într'una din zile proprietarul aude o voce hărăită, strigând: „Allo, allo, Aici Radio-Viena! Acum vine pauza! Allo, allo”. Și apoi papagalul Yoko, căci așa-l chiamă, a început să fluere o cântare pe care a auzit-o la radio. De atunci papagalul merge în fiecare zi la aparat și începe să strige, cât îl ia gura: „Allo, allo, Radio Viena!” și apoi fluere asemenea unui om.

Un nebun imprăștiie bani pe străzile Parisului. Pe o stradă din Paris un bătrân foarte serios, ținând în mână câteva hârtii de câte o sută de franci, opra trecătorii și dădea fiecăruia câte o hârtie. Un polițist l-a oprit și l-a dus la poliție, unde a declarat, că Dumnezeu i-a poruncit să fericască omenimea. L-au dus la casa de nebuni.

Remușcările conștiinței. Gh. Onofrei, un băiat de 17 ani, din comuna Belcești, jud. Iași, a ucis mai în primăvară pe Gh. Samarciuc și a rănit de moarte pe D. Bulbuc. După săvârșirea omorului el a fugit și s'a ascuns în comuna Podul Iloaiei. Remușcările conștiinței însă nu l-au lăsat să trăiască ascuns, și în ziua de 20 Septembrie a mers și s'a predat de bună voie jandarmeriei.

Marele foc dela Galați. În noaptea de 22 Septembrie un mare foc s'a iscat la Galați, arzând proprietățile mai multor inși. Pagubele sunt de 6 milioane Lei.

Jidovii ne-au părît la Societatea Națiunilor. Jidovii dela noi se pare că nu ne iubesc, ci ne-ar sorbi într'o lingură de apă. Cea mai nouă dovadă despre aceasta o avem în pâra pe care au înaintat-o jidovii din Londra, puși la cale de ai noștri, la Societatea Națiunilor. În pâra aceasta se spune, că noi am dărâmat în vremea din urmă mii de case jidovești, am spart zeci de mii de geamuri și de capete, am pângărit mii de cimitire și altele multe. Vom vedea cum își vor putea dovedi jidovii noștri cele susținute de ei.

Proces pentru rochia scurtă. Cetitorii noștri poate că au văzut pe la orașe, cum umblă îmbrăcate doamnele și domnișoarele de astăzi cu rochii scurte de minune. Unii oameni nu prea sunt împăcați cu aceste rochii scurte, susținând că sunt necuviincioase. De această părere a fost și păr. Dumitru Pop din Bochiș. Și anume într'o Duminecă s'a prezentat la biserică învățătoarea Ana Tămaș în rochie scurtă. Păr. Dumitru Pop a fost de părerea, că nu i-se cuvine unei învățătoare să dea pildă rea femeilor și fetelor din sat, de aceea a sfădit-o și a dat-o afară din biserică. Învățătoarea l-a părît pe preot. Judecătoria nu l-a aflat vinovat, achitându-l. Învățătoarea însă a apelat la tribunal, care l-a pedepsit pe preot cu 3000 Lei amendă (gloabă) principală (de căpetenie), 500 Lei amendă secundară (de rândul al doilea), 2000 Lei despăgubiri civile și 300 Lei cheltueli de judecată.

Cât costă frumsețea. Ministerul de comerț al Statelor Unite Nordamericane a tipărit o carte, în care arată că în anul 1925 s'a cheltuit câte 30 milioane dolari pe pudră, vopsele, parfumuri și alte lucruri folosite de femei ca să fie frumoase. Tot din cartea aceea se vede, că o femeie americană a cheltuit în 1925 de 3 ori mai mulți bani pe nimicurile acestea decât pe mâncare.

Costumele și jocurile românești le plac și elvețienelor. La Geneva, unde își ține adunările Societatea Națiunilor, fiecare națiune și-a aranjat câte o sală cu cusături și păpuși îmbrăcate în costumele națiunii respective. Și noi Românii am avut o sală mare și frumoasă, aranjată cât se poate de drăduț, care a fost cercetată de foarte mulți oaspeți din toate părțile lumii. Iar într'o seară sa aranjat și un mare ceai, la care ministrul de externe al României a poftit pe aproape toți miniștri țării străine.

La acel ceai au servit la masă 30 de domnișoare îmbrăcate toate în mândrul nostru port național, iar după ceai doamnele, domnișoarele și domni români, aflători în Geneva

au jucat hora, chindia, călușerul și bătuta românească. Cei mai mulți miniștri străini au spus și mărturisit, că nu au văzut în viața lor port, cusături și jocuri mai frumoase ca cele românești.

Numai noi nu vrem să o înțelegem aceasta, și ne părăsim portul, cusăturile și jocurile românești, spre jalea tuturor oamenilor de bine.

Când pedepsește poporul. Sătenii din comuna Obolenii-Vechi de lângă Chișinăul Basarabiei erau grozav de supărați și năcăjiți pentru multele furturi de vite cari se pună la pândă și astfel au pus mâna pe vestitul hoț de vite Grigore Canteniv, tocmai în clipita când încerca să fure caii săteanului Țuncu. Infuriați peste măsură sătenii au tăbărit asupra hoțului și atâta l-au bătut până l-au omorât, dar nu s'au îndestulit nici cu atâta, ci l-au rupt și în bucăți.

Se înțelege dela sine că jandarmeria a sosit numai decât la fața locului și pe 10 săteni vinovați de uciderea hoțului i-a prins și i-a predat judecătoriei.

Zăpadă prin munți. Săptămâna trecută a fost o răceală de adevărată iarnă în toată țara. Toată lumea era ca sigură că va fi nins prin munți. Și de fapt așa a fost. Pentru că aproape pretutindenea a nins prin munți. În județul Vâlcea pe munții Coziei zăpada a ajuns la o înălțime de 30 centimetri, tot asemenea la Brașov, pe munții din jud. Neamț, pe muntele Parângului de lângă Petroșeni, în Bucovina, Mehedințului, Muscelului pe Harghita și așa mai departe. Abia Miercuri spre seară a conținut frigul, iară Joi a fost în Blaj căldură de vară.

Șeful poliției secrete din Polonia falsifică bani. Poliția din Viena a aflat că șeful poliției secrete din Polonia, numit Bacharach a falsificat zloți poloni și coroane austriece. De cinci luni tot cercetează poliția vieneză, și abia acuma a putut dovedi că Bacharach este șeful falsificatorilor de bani din Polonia. Polonezii au rămas ca trăsniți auzind vestea aceasta, cu atât mai vârtos că ei îl socotiau om cinstit pe Bacharach.

La 101 ani se despărțește a 7-a oră. Într'un orașel din California (America) un bătrân de 101 ani s'a prezentat înaintea judecătorului și a cerut să-l despărțească de a 7-a soție a sa, care este și ea de 96 ani. El e însurat cu ea abia de doi ani, dar nu este mulțumit cu hărnicia ei. Întrebat că mai are de gând să se însoare vreodată, bătrânul a răspuns, că asta nu se poate ști, până nu vede odată despărțit.

Un nou leac în contra malariei. La o adunare a medicilor din Germania, un medic a spus, că a aflat un nou leac în contra malariei. Acest leac se numește „Plasmachin“ și e cu mult mai bun decât chinina și n'are nici o urmare stricăcioasă, cum are chinina.

PREȚUL BANILOR:

1 franc francez se plătește cu	5 Lei	75 b.
1 liră sterlină	960	—
1 dolar	197	—
1 franc elvețian	38	—
1 liră italiană	7	50
1 franc belgian	5	60
1 coroană cehoslovacă se plătește	6	—
1 zlot polonez se plătește cu	25	—
1 dinar se plătește cu	3	95
1 leva	1	60
1 marcă aur se plătește	48	—
100 coroane ungare se plătește cu	—	31

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Starea agricolă a țării.

În Muntenia și Dobrogea. Atat la munte cât și la șes, ploile din timpul verii urmate de călduri mari au prea grăbit coacerea păioaselor. Din cauza aceasta multe boabe nu s'au putut desvolta. Pe unde ploile au fost torențiale s'au produs inundații, cari au nimicuit mai ales în județul Tulcea grădinile de legume..

Tot din cauza ploilor din vară viile au fost în multe locuri atacate de peronosporă, cauzând pagube foarte însemnate.

Imblătitul păioaselor s'a terminat. Fânețele s'au cosit. Se fac ogoare pentru sămănăturile de toamnă. Rapița s'a semănat.

Vitele au hrană indestulitoare.

Prețul muncii variază după ținuturi: 40-100-150 lei ziua cu brațele, 120-400 lei ziua cu carul 450-600 lei hectarul de arat.

În Moldova și Bucovina. Timpul a fost schimbăcios. Porumbul și grădinile de legume sunt frumoase. Cositul și strânsul fânului precum și imblătitul păioaselor a fost stânjenit din cauza vremii prea schimbăcioasă.

Se fac arături de toamnă și se adună legumele de prin grădini.

Vitele sunt bune. Au hrană destulă. Lucrul să plătește cu 50-100 lei și hrană ziua în brațele și 150-300 lei ziua cu carul.

În Transilvania. Porumbul e frumos. Păioasele au fost imblătite. Viile cari n'au fost stropite la timp au fost atacate de Peronosporă. În unele locuri s'au ivit și șoareci de câmp. Arăturile de toamnă se fac cu sirguintă. Semănarea întârzie din lipsa de ploaie în timpul din urmă.

Vitele au hrană din belșug și sunt bune. Lucrul să plătește cu 60-160 lei și hrană ziua cu brațele, 200-400 lei ziua cu carul și 500 lei jugărul de arat.

În Basarabia. Timpul încă a fost schimbăcios. Păioasele au suferit mult din cauza aceasta. Porumbul e foarte bun. Și aici viile cari n'au fost stropite la timp au fost atacate de Peronosporă.

Sămănăturile de toamnă se fac cu sirguintă. Prețul muncii e 40-100 lei ziua cu brațele 250-400 lei ziua cu carul și 400-500 lei hectarul de arat.

FEL DE FEL.

Numărul întemnițărilor din Polonia. Ministrul Poloniei a făcut o statistică a tuturor întemnițărilor din Polonia. Din aceasta statistică să vede, că la 1 lunie în toate închisorile din Polonia se aflau 28.640 de întemnițați. La 1 Septembrie însă acest număr a scăzut la 26.403. Numai în trei luni numărul întemnițărilor a scăzut cu 8 la sută, ceea ce arată că polonezii devin oameni tot mai de omenie.

Impotriva falsificărilor de bani. Liga Națiunilor a trimis o recercare mai multor bănci mari din lume, întrebându-le dacă socotesc să se facă o încercare comună a tuturor țărilor pentru a împiedeca orice falsificare de bani. La aceasta recercare au răspuns până acum 15 bănci mari, între cari și Banca de Stat a Uniunii sovietice din Rusia. Aproape toate băncile sunt învoite ca toate țările la olaltă să înceapă o lucrare împotriva falsificărilor de bani.

Câtă miere poate transporta o albină. Un francez a voit să știe câtă miere poate duce o albină. Spre scopul acesta a făcut mai multe cutiuțe mari de un centimetru cubic. Cutiuțele

le-a umplut cu miere. Pe urmă a lăsat să vină albinele și să ia mierea.

Patruzeci de albine au cărat toată mierea dintr'o cutiuță. Aceasta face 25 milimetrii cubici sau 25 miligrame pentru fiecare albină. Deci o albină, într'un drum poate să aducă 25 miligrame miere.

Pentruca să se poată căra un kilogram de miere, trebuie să se facă 40.000 de albine sau trebuie să se facă 40.000 de drumuri.

Sfredelirea tunelului Teliu. Pe linia Brașov—Nohoiși—Buzău s'a început încă acum doi ani sfredelirea tunelului dela Teliu. Acest tunel e cel mai mare din întreaga țară. Peste vre-o două săptămâni sfredelirea va fi terminată. Din acest prilej se vor face serbări mari.

Păioasele în 1926. La 15 Septembrie s'au încheiat socotelile Ministerului de Agricultură și Domenii cu privire la întinderile de pământ însemnate cu grâu, seară, orz și ovăș în anul 1926.

După acestea socoteli, grâul a fost însemnat pe o întindere de 3.329.514 ha; seara pe o întindere de 294.897 ha; orzul pe o întindere de 1.551.507 ha; iar ovășul pe o întindere de 1.078.419 ha. S'a cules grâu 309.909 vagoane; seară 30.225 vagoane; orz 172.845 vagoane și ovăș 122.304 vagoane.

Din acestea cantități, pot să fie vândute peste graniță cu totul 241.658 vagoane, rămânând pentru trebuințele țării 393.625 vagoane de cereale. Deși în unele părți ale țării, din cauza vremii rele, o parte din păioase a fost nimicită, totuși recoltă se poate socoti mulțumitoare.

Se va desființa prestația în natură. Până acum când se repara vre-un drum sătenii erau obligați să facă o muncă de cinste fie cu brațele fie cu carul. Aceasta muncă e vorba ca acum să se șteargă. Și anume d. ministru al Lucrurilor Pulice vrea să facă o lege nouă a drumurilor. În înțelesul acestei legi, ori ce muncă pe care sătenii erau datori s'o facă la repararea drumurilor va fi ștearsă cu totul, fiindcă nici nu e a dreptate, că numai unii cetățeni să facă aceasta muncă. Și aceasta cu atât mai mult, cu cât știut este, că azi când umblă pe drumuri atâtea motoare și mașini grele, tocmai sătenii sunt aceia, cari strică mai puțin drumurile.

Aceasta muncă pe viitor va fi înlocuită cu o taxă în bani, care va fi cu atât mai mare cu cât cineva are trăsuri mai mari și mai grele, ori duce greutatea mai mari, fiindcă prin acelea trăsuri se strică drumul mai tare.

„Crucea Roșie“ română împlinește 50 ani de viață. În anul acesta „Crucea Roșie“ română împlinește 50 ani de viață. În aceasta vreme „Crucea Roșie“ română a făcut multe lucrări de binefacere.

Celea dintâi lucrări de binefacere le-a desfășurat în războiul dela 1877—1878. A venit apoi războiul din 1913 și pe urmă războiul mare pentru întregirea neamului. Munca și ajutoarele date de „Crucea Roșie“ română în aceste războaie sunt de neîntrecut.

Cu deosebire în războiul din urmă a lucrat foarte mult. Chiar la începutul războiului aranjat 62 spitale stabile cu 13.000 paturi și 6 spitale de campanii câte 200 paturi. A adăpostit 150.000 răniți și bolnavi. A dat ajutoare la 65.000 prinsoneri și 3000 refugiați. A mijlocit trimiterea alor 350.000 scrisori pentru prinsonieri și a trimis 58.000 pachete cu mâncare și îmbrăcăminte pentru prinsonierii români internați în lagărele dușmane. A cheltuit pentru spitalele ce le-a aranjat peste 20 milioane lei.

Chiar și în vreme de pace, când a venit

câte o boală primejdioasă sau altă pacoste, „Crucea Roșie” română a dat însemnate ajutoare. Din prilejul împlinirii celor 50 ani de viață, „Crucea Roșie” română va face serbări mari. Acestea serbări se vor ținea dela 3—10 Octombrie, în toate comunele din țară. Dacă timpul va fi nepotrivit, serbările se vor ținea dela 17—24 Octombrie.

Fiind „Crucea Roșie” o societate bine-făcătoare, să nădăjduiește, că toți locuitorii țării o vor ajuta.

Exportul orzului cosit verde. Orzul cosit verde, până ce n'a dat în părgă, să poate exporta — vinde peste graniță — fără vre-o îngăduință deosebită. Taxa vamală este 2000 lei de vagon.

In ce stare se găsesc drumurile din țară. Azi avem în țară o rețea de drumuri în lungime totală de 53.000 kilometri, din cari numai 21.000 kilometri sunt în stare bună, 20.000 kilometri în stare mai slabă, iar 12.000 kilometri în stare rea. Din aceasta lungime totală cam 11.000 kilometri sunt șosele naționale, iar celelalte sunt șosele județene, vicinale și comunale.

Suma trebuincioasă pentru întreținerea drumurilor și repararea celor rele ar fi cam două miliarde și jumătate lei pe an.

Poșta gazetei.

Aron Tocaciu, primar. — Bani trimiși în luna August i-am primit și abonamentul Dvoastră este plătit până la 31 Decembrie 1926. Cu bine și cu sănătate!

Belea Ioan cl. V liceală, Beiuș, — V'am trimis trei broșuri „La Piatra Libertății”, prețul vă rugăm să ni-l trimiteti deodată cu plata abonamentului, scriind pe cupon 15 lei pentru broșurile dlui Melin.

Robinson. — Am primit versul funebrel care este într'adevăr duios și mișcător, plin în aceeași vreme de neprețuite considerații asupra nestatorniciei vieții omenești, dar asemenea lucrări, orcât de reușite, pentru cetitori cari n'au fost de față și la dureroasă priveală a înmormântării, nu fac impresia dorită. Dacă mai aveți asemenea versuri precum suntem aproape siguri că mai aveți, ați putea întocmi o cârtică de mult folos pentru cantori și preoți. Ar avea bună căutare.

Cetitorii din Turdașul român. Ceea ce ne trimite cineva sub iscălitura „Cetitorii din Turdaș” nu putem publica, fiindcă noi trebuie să știm cine răspunde pentru cele scrise? Nu putem noi, de aici, din Blaj, să răspundem de ceea ce se întâmplă într'o comună depărtată. Ca să știe și alții: nu putem publica în gazetă decât întâmplări și scrieri trimise de persoane cunoscute!

Mi-a venit vremea să plec. — Versurile cu acest început nu se pot publica, fiind slăbuțe.

Redactor responsabil IULIU MAIOR

Carte nouă!

LA PIATRA LIBERTĂȚII

Cuvântarea rostită la serbările de 31 Mai 1926 pe Câmpia Libertății din Blaj

de

Alexandru Lupeanu-Melin,
Profesor, directorul gazetei „Unirea Poporului”

Se arată într'ansa iecane minunate din timpurile când a răsărit soarele Libertății pentru neamul iobagilor români din Țara Ardealului.

Abonații „Unirii Poporului”, dacă o cer la administrația gazetei, o primesc cu 5 lei, cu poștă en tot. n vinde cu 10 lei.

Citiți și răspândiți: „UNIREA POPORULUI”

Abonament de probă.

Cine dorește să aibă gazeta noastră pe timpul dela 1 Octombrie până la 31 Decembrie,

o dăm cu 30 Lei.

și va primi-o regulat în fiecare săptămână. Bani se trimit prin poștă, cu mandat, scriindu-se pe cupon (cotor): »Abonez gazeta „Unirea Poporului” cu 30 lei, până la sfârșitul anului 1926».

Cine vrea să știe cum stă lumea și țara, cine vrea să citească povestiri frumoase, cântece și glume, cine vrea să învețe economie și alte lucruri folositoare, cere foaia dela Blaj „Unirea Poporului”.

Indemnați pe vecini și cunoscuți să facă un abonament de probă!

Adresa: „Unirea Poporului”, Blaj, județul Târnava mică.

Nu uitați!!!

că cele mai bune mărfuri de îmbrăcăminte, mărunțișuri, bum-băcării și coloniale se află în mari cantități

cu prețuri reduse

la firma (215) 2-7
ȘTEFAN NYERGEȘ—Blaj.

Se vinde

Un tractor Fodson împreună cu plug pentru 2 brazde și o batoză de trierat, sistem Hoffer și Schrantz, 1 metru lățime, în cea mai bună stare, funcționează dela începutul trierării și până ce se gată, se vând toate laolaltă cu preț redus.

Doritorii se vor adresa la Isaia Ciupe comuna Buciumi, jud. Sălaj. (214) 2-2

Econoamă

caută un preot văduv la sate

— Adresa la Redacția ziarului nostru. —

Butoaie și butoiașe ieftine,

dela 30 până la 1000 litri, atât pentru vin cât și pentru varză, se află de vânzare la

IOSIF BECHTHOLD

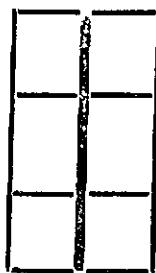
BUTNAR

BLAJ, Str. Regele Ferdinand.

Nimenea să nu-și cumpere butoaie și butoiașe, până nu se convinge cât de bune și de ieftine sunt cele pregătite de mine! Cercați, și nu vă va părea rău!

(207) 3-?

Ferești țărănești gata în toate măsurile

se află de vânzare cu prețuri moderate la

PARTENE SPINEAN

ferestar în Blaj-sat.

Aviz.

Domnii proprietari ai moșiei, rămasă după fie iertatul dr. Pop, fost medic în Blaj, moșie numită dela „Craița”, au încredințat pe subsemnatul să vândă aceasta moșie, fie în întregime, fie parțelându-o în loturi mai mici.

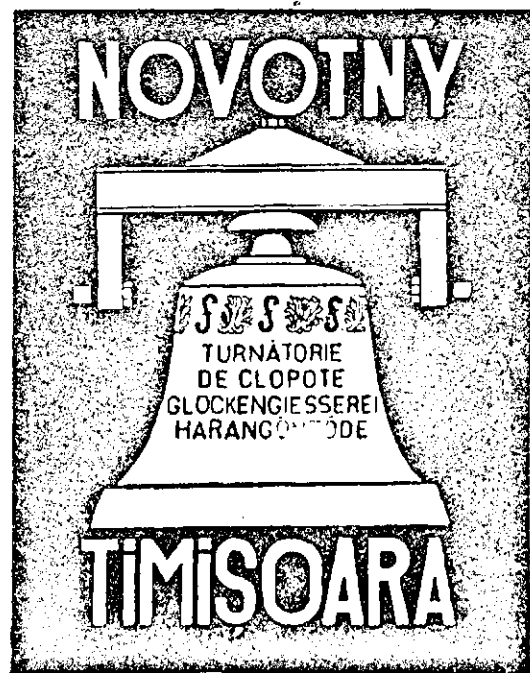
Toți cei cari se interesează de moșia aceasta și ar dori să cumpere părți din ea, se vor putea înfățișa în ziua de 26 Sept. Duminică la orele 10 a. m. în curtea conacului (a hodăii) dela moșie, unde subsemnatul va merge pentru a da deslușirile de lipsă.

Blaj, la 20 Septembrie 1926.

Dr. ZAHARIA BOILA m. p.
advocat arhidiecezan

(213) 2-2

De vânzare una garnitură masină de treerat (îmblătit) de 800 și motorul de 8 H.P., cu garanță pe 2 ani, se află de vânzare la Sabo Iosif, mecanic, Blaj, Str. gării 179. (203) 2-3

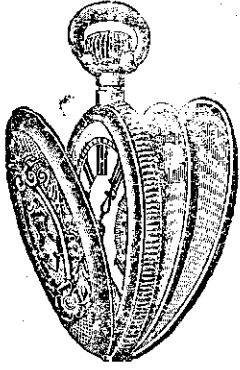
Frați săteni gazeta voastră este „UNIREA POPORULUI” Blaj jud. Târnava mică.

M. FRIEDMANN

Ceasornicar în Blaj

Are cele mai moderne oroloage și giuvaeruricale cu cele mai scăzute prețuri de zi.

REPARĂ
CEASURI
MERICANE

precum și orice fel de ceasuri și scule prețioase, în timpul cel mai scurt.

C U M P Ă R Ă :

aur, argint, platină, pietrii scumpe, dinți de aur, cu celea mai bune prețuri de zi.

V I N D E :

Juvaeruricale, Ceasuri de buzunar și ceasuri cu pendul, cari se pot plăti în timp de trei (3) luni.

19 2 (179)

Nicolae Baciu

mäestru pantofar — BLAJ.

Atelier fondat la 1902 și premiat la expoziția păpușarilor din Győr cu medalie și diplomă de recunoștință în anul 1908.

pregătește tot felul de ghete și pantofi fini și moderni, și tot felul de ghete simple din material tare.

(124 37-52)

Pentru școlari prețuri reduse!

Pantofăria modernă

Niculae Barna

BLAJ, Piața Inocențiu M. Clain.

Se pregătesc cele mai elegante și moderne ghete și pantofi, pentru domni și dame, din materialul cel mai bun, cu prețurile cele mai moderate.

(201) 5-2

Pentru școlari prețuri reduse!**O casa de vânzare**

în strada Simion Bărnuțiu. Din mână liberă, se vinde la
CRISAN FILIP. (211) 2-2

Preoții!

Invățătorii!

**Comandați
la LIBRARIA ANCA
CLUJ:****„Căderea fericirii“**

carte de rugăciuni de preotul G. Măruț; conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni la orice ocaziune, fiind aprobată de I. P. S. dl Episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 581-1935.

Legată în carton tare pentru școlari 85 Lei.
> > până fină cu cruce aurită 140 >
> > piele lux, pe hârtie velină 280 >
> > > > > > > > > > > > >
pentru dame 350 >

„Prediei la Morți“ 55 Lei
„Prediei p. postul Mare“ 45.— Lei

Teatre populare 15—30 Lei.
școlare 15—30 Lei.

Monoloage și dialoge 10—15 Lei.

Album de Modele românești (250 motive) 85 Lei.

Porto recomandat costă 15—30 Lei.

Cel mai mare depozit de elopote dela 25—160 kg., Ornate bisericești, Odăjdii, Prapori etc.

CEREȚI PREȚURENT DETAILAT.

(202) 4—20

LABORATOR

DE

RÖNTGEN, în A I U D

Strada Mihai Viteazul Nr. 3.

sub conducerea dlui **DR. SCHAUM ANTONIU**, fost medic al clinicelor univ. din Cluj.

Se execută tot felul de radioscopii (torace, pulmon, inimă, aortă, stomac, intestine etc.) și radiografii (fotografii) os, (fracturi, dinți etc.) calculi biliari, rinichi, corpi streini etc. etc.

Laboratorul este deschis în fiecare zi afară de Duminecă.

(208) 3—3

RECLAMA

.: este sufletul comerțului .:.

CĂRTI PENTRU POPOR.

Cartea este cel mai bun prietin al omului. — Ai carte, ai parte. Omului cu învățătură îi curge miere din gură.

La **Librăria Seminarului din Blaj** se află de vânzare următoarele cărți scrise anume pentru cetitorii din popor:

A. LUPEANU-MELIN: În pragul vremii 6 lei
” ” Copii în război 2 „
” ” Sămânța viitorului 3 „
” ” Ce este de văzut în Blaj 4 „
” ” Blajul istoric 10 „
” ” La Piatra Libertății 10 „
IULIU MAIOR: Adevărata fericire 6 „
” ” Darul lui Dumnezeu 6 „
” ” Fiți desăvârșiți 5 „

IOAN POP-CÂMPEANU: Câmpia Transilvaniei 4 lei
” ” Ciupercile 4 „
” ” Bacteriile folositoare 4 „
” ” Dușmanii omului 5 „
SEPTIMIU POPA: Crucea Domnului 2 „
TOMA COCIȘ: Povești și legende 2 „
” ” Bucuria copiilor 1 „
” ” Toderică dragul mării 1 „
” ” Feciorașul Moșului 2 „

Toate aceste cărți împreună costă numai **75** Lei. Cine trimite la adresa Librăriei, cu mandat postal, **95** lei, le primește acasă cu poșta plătită. Și va avea de cetit, lucruri frumoase și folositoare, un an de zile.

Cărțile se capătă și una câte una. Atunci, la prețul cărți se mai pune 1 leu pentru plata poștei.

Nu uitați adresa: **LIBRĂRIA SEMINARULUI, BLAJ**, județul Târnava mică.